

bouwen is, moeten de slavenvertrekken maar in bamboe worden opgetrokken. Men dient met goed overleg en toezicht en zeer zuinig te werk te gaan. Tot tevredenheid is de ruimte voor de geldkassa vochtvrij gemaakt en hoeven er dus geen onkosten voor een andere ruimte gemaakt te worden. Het is ergerlijk dat het opmaken van de contra-kassarekening over 1764/65 zo lang heeft geduurd en ze, toen ze bij het verzenden van de laatste brief gereed was, zo slordig bleek te zijn dat ze niet naar Batavia gestuurd kon worden. Dit is voor deze keer geaccepteerd [fol. 1161] in de verwachting dat, als het weer gebeurt, de toezichthouder er bijtijds voor zorgt dat zulke luie en lompe personen hun plicht doen, en dat genoemde achtergebleven rekening sindsdien in orde is gemaakt. Het stemt tot tevredenheid dat het bestuur al het mogelijke deed om koperen duiten op te kopen. Hoewel er maar f 6000,- voor Java's Oostkust is verworven en ruim f 3000,- voor Makassar, is het positief dat particulieren al tot inwisseling waren overgegaan, omdat ze volgens berichten op het eerste kantoor zeer nodig waren. Er is opnieuw bevolen met de opkoop door te gaan en alles wat er binnenkomt naar Java's Oostkust te zenden en dit kantoor in rekening te brengen. De gouverneur heeft er sterk op aangedrongen om van de verantwoordelijkheid voor de kassier van de kleine kas ontheven te worden. Er zijn echter geen termen om van de oude nuttige verschriften af te wijken. Hoewel men moet nageven [fol. 1162] dat een toezien oog door een boef misleid kan worden, is een waakzaam en getrouw gouverneur in staat vooral bij de Bandase kleine kas alle problemen weg te nemen. Bij het tegendeel loopt de maatschappij groot risico en er is op gewezen dat de gouverneur, als houder van het contra-kassaboek, er voor had moeten zorgen dat de voorraden in de kleine kas in het lopende jaar minder waren geweest. Het is onduidelijk waarom de opgekochte koperen duiten daar zo lang in hebben gezeten. Ter geruststelling is bevolen dat, als vanouds, de soldijen voor wie dit nodig is, niet alleen maandelijks uit te betalen, maar ook de ordonnanties maandelijks op te maken en niet pas per kwartaal te verantwoorden. Het is aangenaam dat volgens het besluit van 26 september 1764 alle debetposten op de generale rekening van 1763/64, uitgezonderd die van het contingent van de landsheer, geïnd waren, [fol. 1163] en dat het ontbrekende, op f 282,- na, ingevorderd was, wat volgens de brief van 27 augustus 1765 ook spoedig zou binnenkomen. Men verwacht dat dit zal geschieden en dat er niet meer tot een afschrijving hoeft te worden besloten, als de f 2522, waartoe men in het voorafgaande jaar was gedwongen voor de schuld van de zeer arm overleden koopman Daniël Lacaze. Naar aanleiding van de mededeling dat aan de hospitaalhouder vee wordt verstrekt, is gevraagd voor welke prijs en hoeveelheid dit gemiddeld per jaar geschiedt. Daar Banda wel een buitengewone gunst verdient, is goedgekeurd dat er tegen kostprijs het noodzakelijke verbanddoek en geneesmiddelen worden uitgedeeld, mits er jaarlijks een opgave van wordt opgemaakt. [fol. 1164] Dit laat meerdere verstrekking van medicijnen gezien hun hogere kosten, in het bijzonder de opslag van 25 % op de factuurprijs van Europese artsenijen, onverlet. Het aangevulde reglement is bij het besluit van 27 september 1765 gevoegd. Men heeft zich zeer geërgerd aan de rechtspleging, als het die naam mag hebben, door de Raad van Justitie over de in het vorige jaar opgeroepen luitenant-militair Floris Booije en de inlandse burger Jacob Roelofs. Over de mishandeling van de tweede hadden Heren XVII reeds in hun brief van 11 oktober 1764 geklaagd. Ze werden beide verdacht van fraude met Compagnies geweren. Booije was hiervoor gedeporteerd en Roelofs was hiervoor uit Banda verbannen. Er was geen reden voor overtredingen bang te zijn, daar de processtukken die bij de brief van 4 juni 1765 waren verzonden, daar niets over meldden. Er is besloten om Booije buiten de dienst van de Compagnie zijns weegs te laten gaan, [fol. 1165] en Roelofs conform het vonnis naar Robbeneiland aan de Kaap de Goede Hoop te verbannen en hem voorlopig op Edam te plaatsen. Booije klaagde evenwel tijdig in een rekest over het onrecht en het geweld dat hem was aangedaan, waarop dit met de processtukken in handen van de advocaat-fiscaal is gesteld. Zijn bericht is bij het besluit van 23 augustus 1765 gevoegd en ter informatie naar het bestuur op Banda gezonden. Het is beschamend voor de rechters, daar de gronden voor verdenking van Booije en Roelofs zeer zwak zijn en de procedures tegen hen zeer informeel zijn aange-